

ΑΝΑΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ
TENDERS REVIEW AUTHORITY

Λεωφ. Γρίβα Διγενή 81-83, 2ο όροφο, Τ.Θ. 24820, 1304 Λευκωσία
Τηλ: 22445100, Φαξ: 22445107, Email: tra@aap.gov.cy, Web: www.tra.gov.cy

Ιεραρχική Προσφυγή Αρ. 99/2010

Μεταξύ:

ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΑΣ «ΚΥΡΙΑΚΟΣ ANDREΟΥ ARSIOTIS
DEVELOPMENTS & CONSTRUCTIONS LTD &
SAVVAKIS KOUSHIS CONSTRUCTION LTD»

Αιτητών

v.

ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΗΣΕΩΣ

Αναθέτουσας Αρχής

**Αναθεωρητική Αρχή
Προσφορών**

Ζαχαρίας Τουλούρας, Πρόεδρος
Ανδρέας Χριστοφή, Μέλος
Νίκος Πιπτοκοπίτης, Μέλος
Ιωσήφ Ιωσηφίδης, Μέλος
Κυριάκος Συρίμης, Μέλος

Αιτητές:

ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΑ «ΚΥΡΙΑΚΟΣ ANDREΟΥ ARSIOTIS
DEVELOPMENTS & CONSTRUCTIONS LTD & SAVVAKIS
KOUSHIS CONSTRUCTION LTD»

Αντιπροσωπεύθηκε από τον:

1. Χρίστο Κληρίδη, Δικηγόρο

Αναθέτουσα Αρχή:

ΤΜΗΜΑ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΗΣΕΩΣ

Αντιπροσωπεύθηκε από τους:

1. Μαρία Τουραπή, Υπολογιστή Ποσοτήτων
2. Γεωργία Κουρτέλλα, Λειτουργό Πολεοδομίας 1^{ης} Τάξης

Ημερομηνία έκδοσης Απόφασης: 30 Δεκεμβρίου, 2010

Α Π Ο Φ Α Σ Η

A. Με την παρούσα Ιεραρχική Προσφυγή με αρ. 99/2010 η Κοινοπραξία «ΚΥΡΙΑΚΟΣ ANDREΟΥ ARSIOTIS DEVELOPMENTS & CONSTRUCTIONS LTD & SAVVAKIS KOUSHIS CONSTRUCTION LTD» (στο εξής Αιτητές), στρέφεται κατά της απόφασης του ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΗΣΕΩΣ (στο εξής Αναθέτουσα Αρχή ή Α.Α.), να απορρίψει την προσφορά της που αφορά το Διαγωνισμό με αρ. 34/2009 για τη «Διαμόρφωση πλατείας της εκκλησίας Αγίου Γεωργίου και του περιβάλλοντος χώρου στα Λύμπια» και να την κατακυρώσει σε άλλο προσφοροδότη την Εταιρεία ELITE CONSTRUCTIONS LTD (στο εξής επιτυχούσα).

B. ΓΕΓΟΝΟΤΑ

1. Στις 30.4.2010 προκηρύχθηκε ο Διαγωνισμός με ανοικτή διαδικασία και με τελευταία ημερομηνία υποβολής των Προσφορών την 28.5.2010.

2. Η Επιτροπή Αξιολόγησης, στις 29.6.2010, συνήλθε και αξιολόγησε τις πέντε προσφορές που είχαν υποβληθεί και εισηγήθηκε στο Συμβούλιο Προσφορών του Υπουργείου Εσωτερικών όπως κατακυρωθεί ο Διαγωνισμός στην επιτυχούσα αντί του ποσού του €1.146.808,00 συν Φ.Π.Α. Η προσφορά των Αιτητών που ήταν αρχικά η χαμηλότερη, κρίθηκε άκυρη αφού παραβίαζε τον όρο 5.5.3. των εγγράφων του Διαγωνισμού που προνοούσε τα ακόλουθα:

«Οι προσφορές δεν πρέπει να φέρουν παράτυπες διορθώσεις (σβησίματα διαγραφές, προσθήκες κτλ.). Αν υπάρχουν διορθώσεις, προσθήκες κτλ., θα πρέπει να είναι μονογραμμένες από τον Προσφέροντα ή τον Εκπρόσωπο του. Οι διορθώσεις (σβησίματα, διαγραφές, προσθήκες κτλ.) θα γίνονται με διαγραφή (γραμμή) με μελάνι. Η χρήση διορθωτικού υγρού απαγορεύεται. Η προσφορά στην οποία οι διορθώσεις δεν γίνονται σύμφωνα με τα προαναφερόμενα θα θεωρείται άκυρη και θα απορρίπτεται.»

3. Το Συμβούλιο Προσφορών σε συνεδρία του στις 17.7.2010 αφού μελέτησε την Έκθεση της Επιτροπής Αξιολόγησης υιοθέτησε την εισήγησή της και κατακύρωσε την προσφορά στην επιτυχούσα.

4. Η Αναθέτουσα Αρχή με επιστολή της την 28.7.2010 γνωστοποίησε τα αποτελέσματα του Διαγωνισμού προς όλους τους Οικονομικούς Φορείς συμπεριλαμβανόμενων των Αιτητών, πληροφορώντας τους ότι η Αναθέτουσα Αρχή αποφάσισε την ανάθεση της Σύμβασης στην επιτυχούσα και το λόγο απόρριψης της δικής τους προσφοράς.

5. Στις 13.8.2010 οι Αιτητές καταχώρησαν την παρούσα Ιεραρχική Προσφυγή με αρ. 99/2010.

Γ. ΘΕΣΕΙΣ ΤΩΝ ΑΙΤΗΤΩΝ

Κατά την ενώπιον μας διαδικασία οι Αιτητές ζήτησαν ακύρωση της απόφασης της Α.Α. και υποστήριξαν τα ακόλουθα:

Οι Αιτητές ανέφεραν ότι οι σχετικές πρόνοιες των όρων του διαγωνισμού επιτρέπουν τις διορθώσεις νοουμένου ότι φέρουν τα αρχικά του προσφοροδότη. Σε όλα τα σημεία του πρωτοτύπου όπου έγιναν διορθώσεις από τους Αιτητές με διορθωτικό υγρό τοποθετήθηκαν και τα αρχικά, όπως υποστήριξαν, του δεόντως εξουσιοδοτημένου εκπροσώπου τους. Συνεπώς, τόνισαν, η προσφορά τους είναι καθόλα έγκυρη και δεν θα μπορούσε να θεωρηθεί άκυρη και να απορριφθεί γ' αυτό το λόγο.

Υποστήριξαν ότι, δια της συμπεριφοράς της η Αναθέτουσα Αρχή αποποιήθηκε δικαιώματος τυχόν επίκλησης του εν λόγω όρου καθότι δεν προχώρησε με την απόρριψη της προσφοράς πάραυτα, αλλά προχώρησε με την εξέταση της και μόνο στο τελικό στάδιο αποφάσισε την επίκληση του όρου αυτού.

Πέραν τούτου, ανέφεραν ότι η προσφορά τους συνοδεύεται και με cd και διαπιστώνεται ότι το κείμενο το οποίο μπορεί να εκτυπωθεί με το cd συνάδει πλήρως με το διορθωμένο

και μονογραφημένο πρωτότυπο και συνεπώς δεν ετίθετο θέμα κατά την υποβολή της προσφοράς ή και μετέπειτα αλλοίωσης του περιεχόμενου της προσφοράς.

Οι όροι του Διαγωνισμού, τόνισαν, δεν αποκλείουν επί ποινή ακυρότητας ή άλλως πως, την οποιαδήποτε διόρθωση όπου αυτή συνοδεύεται με την μονογραφή του προσφοροδότη και ουδεμία πρόνοια γίνεται για απαγόρευση διόρθωσης με διορθωτικό υγρό όπου η διόρθωση αυτή συνοδεύεται με την υπογραφή/μονογραφή του προσφοροδότη.

Είναι η θέση των Αιτητών ότι από τη στιγμή που οι διορθώσεις έγιναν με διορθωτικό υγρό αλλά μονογραφήθηκαν και από τη στιγμή που υποβλήθηκε και cd το οποίο όταν εκτυπωθεί συνάδει πλήρως με το πρωτότυπο διορθωμένο με διορθωτικό υγρό και με τη μονογραφή στο κάθε σημείο της διόρθωσης, δεν θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι υπήρξε οποιαδήποτε ουσιώδης παραβίαση του σχετικού όρου. *(Χαραλαμπίδης Σ. Πέτρος & Αδελφοί Λτδ ν. Κυπριακής Δημοκρατίας μέσω Υπουργείου Συγκοινωνιών & Έργων της 21.5.2009).*

Στην προκειμένη περίπτωση ο όρος δεν απαγορεύει τη διόρθωση με διορθωτικό υγρό όταν φέρει την μονογραφή, αλλά και να την απαγορεύει, το περιεχόμενο της προσφοράς μπορεί να επιβεβαιωθεί από το κείμενο που περιέχεται στο cd που συνοδεύει την προσφορά.

Δ. ΘΕΣΕΙΣ ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΑΣ ΑΡΧΗΣ

Κατά την ενώπιον μας διαδικασία η Α.Α. αντέκρουσε τις θέσεις των Αιτητών και ανέφερε τα εξής:

Η προσφορά των Αιτητών κρίθηκε άκυρη και μη αποδεκτή, καθότι στην προσφορά τους υπάρχουν παράτυπες διορθώσεις σε αντίθεση με τον όρο 5.5.3 του Τόμου Α των εγγράφων του Διαγωνισμού. Συγκεκριμένα τα Δελτία Ποσοτήτων φέρουν διορθώσεις με

διορθωτικό υγρό το οποίο απαγορεύεται ρητά από τον όρο 5.5.3 του Τόμου Α που αναφέρει ότι:

«Οι διορθώσεις (σβησίματα, διαγραφές, προσθήκες κλπ) θα γίνονται με διαγραφή (γραμμή) με μελάνι. Η χρήση διορθωτικού υγρού απαγορεύεται. Η προσφορά στην οποία οι διορθώσεις δεν γίνονται σύμφωνα με τα προαναφερόμενα θα θεωρείται άκυρη και θα απορρίπτεται».

Με βάση τον πιο πάνω όρο σε περίπτωση χρήσης διορθωτικού υγρού επιβάλλεται η ποινή της ακυρότητας της προσφοράς και της απόρριψής της. Συνεπώς, ο ισχυρισμός των Αιτητών ότι οι όροι των προσφορών δεν αποκλείουν επί ποινή ακυρότητας την οποιαδήποτε διόρθωση με διορθωτικό υγρό δεν ευσταθεί.

Όπως εξήγησε η Αναθέτουσα Αρχή, κατά την ενώπιον διαδικασία, η συγκεκριμένη πρόνοια κρίθηκε αναγκαίο να περιληφθεί στα έγγραφα του παρόντος Διαγωνισμού σαν αποτέλεσμα αρνητικών εμπειριών από την απουσία ανάλογης πρόνοιας σε προηγούμενους Διαγωνισμούς. Περαιτέρω, η Αναθέτουσα Αρχή υποστήριξε ότι ο λόγος που περιλήφθηκε ο εν λόγω όρος του Διαγωνισμού να απαιτείται η διαγραφή με γραμμή ή οποιαδήποτε διόρθωση ήταν για να φαίνεται ανά πάσα στιγμή τι ήταν αυτό το οποίο διαγράφηκε.

Ε. Αφού ακούσαμε τις θέσεις των δυο πλευρών και κατόπιν μελέτης των σχετικών στοιχείων του Διοικητικού Φακέλου της υπόθεσης καταλήγουμε στα ακόλουθα:

Ο όρος 5.5.3 «Τρόπος Σύνταξης Προσφορών» του Τόμου Α των Εγγράφων του Διαγωνισμού, απαιτεί όπως:

«Οι προσφορές δεν πρέπει να φέρουν παράτυπες διορθώσεις (σβησίματα διαγραφές, προσθήκες κτλ.). Αν υπάρχουν διορθώσεις, προσθήκες κτλ., θα πρέπει να είναι μονογραμμένες από τον Προσφέροντα ή τον Εκπρόσωπο του. Οι διορθώσεις (σβησίματα, διαγραφές, προσθήκες κτλ.) θα γίνονται με διαγραφή (γραμμή) με μελάνι. Η χρήση διορθωτικού υγρού απαγορεύεται. Η προσφορά

στην οποία οι διορθώσεις δεν γίνονται σύμφωνα με τα προαναφερόμενα θα θεωρείται άκυρη και θα απορρίπτεται.»

Ο πιο πάνω όρος του Διαγωνισμού με σαφήνεια καθορίζει τον τρόπο με τον οποίο επιτρέπεται η διόρθωση στοιχείων των προσφορών όλων των Οικονομικών Φορέων που λαμβάνουν μέρος στον εν λόγω Διαγωνισμό. Γίνεται ρητή αναφορά στην απαγόρευση χρήσης διορθωτικού υγρού και απαιτεί όπως οποιεσδήποτε διορθώσεις γίνονται με διαγραφή (γραμμή) με μελάνι. Πέραν τούτου, προνοεί την απόρριψη της προσφοράς εάν δεν γίνονται οι τυχόν διορθώσεις σύμφωνα με τον τρόπο που καθορίζεται στον εν λόγω όρο του Διαγωνισμού.

Η Επιτροπή Αξιολόγησης στην έκθεση της που αποστάληκε στον Πρόεδρο του Συμβουλίου Προσφορών την 5.7.2010 εισηγήθηκε ότι η προσφορά των Αιτητών:

«...δεν έχει συμμορφωθεί πλήρως προς τις απαιτήσεις των εγγράφων της προσφοράς. Στην Προσφορά υπάρχουν παράτυπες διορθώσεις σε αντίθεση με το άρθρο 5.5.3 του Τόμου Α των εγγράφων διαγωνισμού. Συγκεκριμένα σε κάποιες σελίδες έχει γίνει χρήση διορθωτικού υγρού το οποίο απαγορεύεται [...] Στην προσφορά υπάρχουν αριθμητικά λάθη. Το ποσό της προσφοράς πριν διορθωθεί ήταν €963.927,92 και το διορθωμένο ποσό της προσφοράς είναι €953.787,30».

Κατά την ενώπιον μας διαδικασία οι Αιτητές παραδέχθηκαν τη χρήση διορθωτικού υγρού και ισχυρίστηκαν ότι από τη στιγμή που μονογραφήθηκαν οι διορθώσεις και από τη στιγμή που υποβλήθηκε και cd της προσφοράς, δεν θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι υπήρξε οποιαδήποτε ουσιώδης παράβαση του όρου του Διαγωνισμού. Στην παρούσα υπόθεση, όμως, ο όρος είναι σαφής και δεν χρήζει καμίας ερμηνείας. Η Αναθέτουσα Αρχή έχει εφαρμόσει κατά γράμμα τον όρο, όπως είχε υποχρέωση. Αποδοχή από μέρους μας της θέσης των Αιτητών θα ισοδυναμούσε στην πράξη με ακύρωση και/ή τροποποίηση του συγκεκριμένου όρου κάτι το οποίο θεωρούμε ότι δεν περιλαμβάνεται στις εξουσίες και/ή αρμοδιότητες μας κατά το παρόν στάδιο. Εξάλλου, όπως έχει εξηγηθεί από την Αναθέτουσα Αρχή, κατά την ενώπιον μας εξέταση της Ιεραρχικής Προσφυγής, η συγκεκριμένη πρόνοια κρίθηκε αναγκαίο να περιληφθεί στα έγγραφα του παρόντος Διαγωνισμού σαν αποτέλεσμα αρνητικών εμπειριών από την απουσία ανάλογης πρόνοιας σε προηγούμενους Διαγωνισμούς. Περαιτέρω, συμφωνούμε ότι ο

εν λόγω όρος αποβλέπει προφανώς στην κατοχύρωση του αδιάβλητου της όλης διαδικασίας του Διαγωνισμού και ως εκ τούτου δεν μπορεί παρά να κρίνεται ως ουσιώδεις.

Στην υπόθεση Τσουρής ν. Σχολικής Εφορείας Α΄ Περιφερειακού Γυμνασίου Λευκωσίας (1994) 4 Α.Α.Δ. 671, 679, επισημάνθηκε ότι

«είναι εμπεδωμένη αρχή του δικαίου των δημόσιων διαγωνισμών με προσφορές, ότι οι όροι προκήρυξης συνιστούν το νομικό τους πλαίσιο, το οποίο είναι δεσμευτικό και για τη διοίκηση».

Στις αποφάσεις *Αιμίλιος Έλληνας και Σία Λτδ ν. Υπουργείου Οικονομικών κ.α.* (1990) 3 Α.Α.Δ. 181 και *Λουκής Π. Λουκαΐδης Λτδ ν. Δημοκρατίας* (1990) 3 Α.Α.Δ. 862 νομολογήθηκε ότι:

«Η προκήρυξη της προσφοράς και οι όροι της αποτελούν πράξη κανονιστικού περιεχομένου που δεσμεύει τόσο τη διοίκηση, όσο και τους διαγωνιζόμενους και η παράβαση ουσιωδών όρων συνεπάγεται ακυρότητα. Οι όροι προκήρυξης της δημοπρασίας θεωρούνται κατ' ουσία διάταξη νόμου η δε παράβασή τους συνιστά παράβαση κανόνα δικαίου.»

Συνεπώς, διαφωνούμε με τη θέση των Αιτητών, καθότι όπως αναφέρθηκε πιο πάνω, καθοριζόταν από το σχετικό όρο του Διαγωνισμού ο τρόπος με τον οποίο μπορούσαν να γίνουν οι διορθώσεις στην προσφορά της, αλλά και ρητή απαγόρευση της χρήσης διορθωτικού υγρού. Οι Αιτητές τη στιγμή που παραβίασαν τον ουσιώδη αυτό όρο του Διαγωνισμού η πρόσφορά τους ορθά απορρίφθηκε από την Αναθέτουσα Αρχή.

Μετά τα πιο πάνω ευρήματα μας και εφόσον η προσφορά των Αιτητών δεν πληρούσε ουσιώδη όρο του Διαγωνισμού, κρίνουμε ότι αυτή είναι εκτός προδιαγραφών και, κατ' επέκταση, δεν μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο εξέτασης (βλ. *Tamassos Tobacco Suppliers & Co ν. Δημοκρατίας*, (1992) 3 Α.Α.Δ. 60, *Βασίλης Χαράκης και Υιοί Λτδ ν. Δημοκρατίας (Αρ.1)* (1994) 3 Α.Α.Δ. 10).

Με βάση όλα τα πιο πάνω αποφασίζουμε ομόφωνα ότι η Ιεραρχική Προσφυγή 99/2010 απορρίπτεται και η προσβαλλόμενη απόφαση της Α.Α. επικυρώνεται.

Δεν επιδικάζονται έξοδα επί της διαδικασίας